376
D 41

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”

VALENTINA OLĂRESCU

DIAGNOSTIC LOGOPEDIC ŞI PSIHOLOGIC

Chișinău, 2025

376
O 41

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”

VALENTINA OLĂRESCU

DIAGNOSTIC LOGOPEDIC SI PSIHOLOGIC

Suport de curs

24.09.25

Chișinău, 2025

BȘ UPS «I.CREANGĂ»
Nr. de inv. 594997

DL

CZU 376+37.015.3(075.8)
O-39

Aprobat pentru editare de Senatul UPSC „Ion Creangă"

Autor:
Valentina OLĂRESCU, *doctor în psihologie, profesor universitar*

Recenzenți:
Dorina PONOMARI, *doctor în psihologie, logoped*
Olesea HACEATREAN, *doctor în psihologie, logoped*

Coperta: Cristina Rosca
Tehnoredactare: Cristina Roșca
Prepress: editura Garomont-Studio

Editura: Garomont-Studio SRL
str. Alba Iulia, 75. Tel.: 067 228 277; 060 53 60 53
E-mail: garomont@promovare.md, garomont_print@promovare.md

Tipografia: SC Garomont Studio SRL
str. Alba Iulia, 75. Tel.: 067 228 277; 060 53 60 53
E-mail: garomont@promovare.md, garomont_print@promovare.md

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Olărescu, Valentina.

Diagnostic logopedic și psihologic : *Suport de curs* / Valentina Olărescu ; Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă". – Chișinău : [S. n.], 2025 (Garomont-Studio). – 148 p. : il., tab.

Bibliogr.: p. 133 (38 tit.). – [100] ex.

ISBN 978-9975-162-98-2.

CZU 376+37.015.3(075.8)
O-39

SUMAR

1. **Introducere in Diagnostic logopedic şi psihologic** 5
   - **1.1. Importanţa (rolul) diagnosticului logopedic** 5
   - **1.2. Diagnosticul diferenţial în logopedie** 6
   - **1.3. Metodele psihopedagogiei speciale în diagnosticul logopedic** 9

2. **Specificul diagnosticului logopedic** 12
   - **2.1. Compartimentele examinării complexe** 14
   - **2.2. Consemnarea rezultatelor examenului logopedic** 19
   - **2.3. Modele de Fişe de consemnare a rezultatelor examinării** 20
   - **2.4. Aspectele profilului psiho-logopedic al copilului** 29
     - Metoda/model „Convorbire" 30
     - Probe de conştientizare fonologică 31
     - Fişa de monitorizare a copilului cu retard de limbaj 31
     - Fişă de evaluare a limbajului (*6-7 ani*), autor Haţegan-Bodea C. 33
     - Testul „Cunoaşterea vârstei psihologice a limbajului" 35
     - Proba pentru determinarea nivelului de dezvoltare a limbajului 36
     - Testarea vorbirii independente 36
     - Probă pentru examinarea vorbirii independente 37
     - Examinarea vorbirii reflectate 37
     - Metoda „Înţelegerea unui text citit" 37
     - Metoda „Înţelegerea ghicitorilor" 38
     - Proba de flexibilitate asociativă 38
     - Examenul complex al motricităţii 39
     - Probe pentru determinarea lateralităţii 39
     - Proba de completare a lacunelor 39
     - Proba de g\ndire. Compararea unor noţiuni 40
     - Examinarea mişcărilor constructive şi complexe 40
     - Probe pentru determinarea praxiei 41
     - Testul E.Taylor 41
     - Testul Aelless 41
     - Testul Goldstein – Scherer 41
     - Dictare grafică Ţehanskaia 42
     - Metoda „Invitaţie în ospeţie" 42

3. **Metode psihologice şi psihoneurologice în diagnosticul logopedic** 43
   - **3.1. Psihodiagnoza vârstei preşcolare** 44
     - Metoda de apreciere a dezvoltării psihice a copilului preşcolar 46
     - Testul Bender 48
     - Testul Kern-Ierasek 50
     - Metoda „Casă. Copac. Omuleţ" 52
     - Testul „Căsuţa" 54
     - Testul „Al patrulea de prisos" 55
     - Chestionarul "Informaţii" 56
     - Testul „Zece cuvinte" 57
     - Test de memorie 58
     - Testul cu 3 culori 58
     - Testul Popell-Reuter 59
     - Proba lacunară Decroly 59
     - Metoda „Perceperea discriminărilor" 60
     - Metoda „Reprezentări generale" 60
     - Metoda „Excluderea obiectelor" 60
   - **3.2. Probleme cauzate de aplicarea testelor de măsurare a dezvoltării** 65
   - **3.3. Rolul examenului realizat cu ajutorul testelor psihologice** 67
   - **3.4. Referinţe asupra utilizării desenului şi testelor proiective în logopedie** 68
     - Test psihogeometric 70
     - Testul „Familia mea" 70
     - Metoda „Feţele şi emoţiile" 71
     - Tehnica „Bucurii şi neplăceri în viaţa mea" 71
     - Testul „Cercul de comunicare" 71
     - Testul „Mănuşii" 72
     - Testul „Cactusul" 73
     - Testul „Trei copaci" 74

- Metoda „Eu în razele soarelui" 74
- Metode de diagnostic psihoneurologic 75

4. Evaluarea comunicării şi altor caracteristici ale copilului 76
4.1. Rolul comunicării în dezvoltarea copilului 76
4.2. Metode de diagnostic 76
- Metoda „Diagnosticul formelor de comunicare" 77
- Constatarea tipului dominant de comunicare 77
- Anchete pentru părinți 79
- Ancheta „Comunicarea în familie" 79
- Ancheta „Dificultăți în comunicare" 79
- Ancheta „Obstacolele comunicării" 80
- Ancheta „Comportamentul dvs. şi al copilului dvs." 80
- Metoda „Profilul copilului în extreme" 81
- Metoda „Intervievarea monologată" 82
- Jocuri psihosociologice de masă 82
- Metoda „Imagini stupide şi imagini cu sujet" 85
- Metoda „Perceperea şi conceperea imaginilor succesive" 85

5. Examenul şi diagnosticul logopedic raportat la tulburările de limbaj de pronunție 86
5.1. Examen şi diagnostic în dislalie 86
5.2. Examen şi diagnostic în disartrie 88
5.3. Examen şi diagnostic în rinolalie 91
5.4. Tangențe şi similitudini în tulburările de pronunție 93

6. Examenul şi diagnosticul logopedic raportat la tulburările de limbaj oral şi scris 94
6.1. Probe şi teste de evaluare a limbajului oral şi scris 95

7. Examenul şi diagnosticul logopedic raportat la tulburările complexe de limbaj 97
7.1. Examen şi diagnostic în alalie 97
7.2. Examen şi diagnostic în afazie 99
7.3. Metode aplicabile în afazie 101
- Testul funcțiilor corelative ale limbajului 103
- Testul afaziei *(adaptat după clinica Mayo, Rochester, Minessota)* 104
- Teste neuropsihologice 105
- Teste psihologice 105
- Tehnici de neurodiagnostic 106
- Teste standardizate 107
- Testul Western Aphasia Battery (*varianta scurtă/lungă*) 110

7.4. Diagnosticul diferențial al afaziei 121

8. Examenul şi diagnosticul logopedic raportat la tulburările de limbaj ale vocii 122
8.1. Examinarea vocii 123

9. Examenul şi diagnosticul logopedic raportat la tulburările de limbaj de ritm şi fluență ..123
9.1. Schema examenului psihologopedic 126
9.2. Examinarea ritmului şi fluenţei în vorbire 127
9.3. Corolar de metode de examinare utilizate în bâlbâială 128

10. Examenul şi diagnosticul logopedic în mutismul electiv 129
10.1. Diagnosticul diferențial şi examinarea psiho-clinică 129
10.2. Analiza simptomelor şi factorilor declanşatori 130

11. Examen şi diagnostic în întârzierea dezvoltării limbajului şi în tulburare complexă de limbaj 131
11.1. Examen şi diagnostic în întârzierea dezvoltării limbajului 131
11.2. Examen şi diagnostic în Tulburare complexă de limbaj 131

BIBLIOGRAFIE 133

ANEXE 134